

ΜΙΑ ΠΡΩΓΟΥΤΥΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΠΩΣ ΚΕΡΔΙΣΑΝ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΑ ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΞΕΧΟΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

Τὸ πρῶτο χαρτζηλίκι τοῦ κ. Δ. Καμπούρογλου, Συντάκτης τοῦ «Ποσειδῶνος». Ἡ περὶ περὶ τοῦ ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ. Ἡ ὑπετιμημένες σφάντζικες. Τὶ ἀφηγείται ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς. Ἰκανὸς ἐσωτερικῆς συντάκτικῆς καὶ κακῆς περὶ ῥοτερ. Τὸ σχολικὸν βραβεῖον τοῦ κ. Παπανδρέου. Ὁ κ. Μυλωνᾶς καὶ τὰ γραμματόσημα. Πῶς ἐξείκονεμοσε τὰ ἀπαρκίτητα φίλα κλπ. κλπ.

Β.

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Δ. Καμπούρογλου, τὸν ὁποῖον παρακαλέσαμε νὰ μᾶς πῆ πὼς κέρδισε τὰ πρῶτα χρήματα, μᾶς ἀφηγήθη ἕνα χαρτωμένο ἀνέκδοτον τῆς νεανικῆς του ζωῆς :

— Τὰ πρῶτα χρήματα, μᾶς εἶπε, τὰ κέρδισα ὡς συντάκτης τῆς Πειραιϊκῆς ἐφημερίδος «Ποσειδῶν» στὰ 1873. Ἦμουν τότε 19 χρονῶν καὶ μὲ εἶχα βραβεύθῃ στὸ Βυουτιναῖο ποιητικὸ διαγωνισμὸν. Ἡ βράβειός μου μὲ ἔκανε γνωστὸ στοὺς κύκλους τῆς διανοήσεως, εἶχα δηλαδὴ ἕνα ὀνοματὶν λογοτεχνικῶν, ἀλλὰ δὲν ἐφανταζόμουν δι' ἃ μὲ προσέφεραν καὶ ἐργασίαν εἰς τὸσον νεαρῶν ἡλικίαν. Καὶ ὁμοῦ ἔγινε ὅ,τι δὲν ἐπεριμένα. Μὲ ἐπισκέφθη τότε ὁ διευθυντὴς τοῦ «Ποσειδῶνος» Πέτρος Κηρύκος, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε κατόπιν ὡς ὑπασπράγγου τῆς χωροφυλακῆς καὶ μὲ ἐκάλεσε ἐξ ὀνόματος τῆς ἑταιρίας, τῆς ὁποίας ἰδιότητα ἦταν ἡ ἐφημερίδα, ν' ἀναλάβω τὴν ἀνατοκίαν στὰς Ἀθήνας. Ἡ ἐργασία μου ἦταν νὰ συγκεντρώω τὶς ἀθηναϊκῆς εἰδήσεις καὶ νὰ τὶς πηγαῖον στὸν «Ποσειδῶνα». Ὅσα ἔπαιρνα δὲ μισθὸ 100 δραχμῶν. Ἡ πληρωμὴ θὰ ἐγένετο εἰς τὸ ἰσχύον τότε αὐστριακὸν νόμισμα, τὴν «σφάντζικαν» ποὺ ἡ κάθε μιὰ ἀναλόγου πρὸς 1,10 δραχ. Ὅσα ἔπαιρνα περίπου 90 σφάντζικες.

Ἐδέχθηκα φυσικὰ τὴν ἀνατοκίαν καὶ κατέβαινα καθημερινῶς στὸν Πειραιᾶ, ἀλλ' ἀνέβαινα, πολλὰς φορὰς, μὲ τὰ πόδια ! Ὄλωσθ' ἴσως ὑπέφερα τὴν πελοπορία γιὰ νὰ παίρνω τὶς 90 σφάντζικες. Ἐτοὶ κέρδισα τὰ πρῶτα χρήματα.

Ἄλλὰ ἀφοῦ—συνέχισε ὁ σοφὸς συνομιλήτης μᾶς—μὲ ἔκριναν νὰ ἐπαναφέρω στὴν νιότη μου γεγονότα τῆς πρώτης μου νεότητος πρέπει νὰ σᾶς πῶ καὶ τί ἀπέγινε κατόπιν μὲ τὶς σφάντζικες. Ἐπαιρνα κανονικὰ τὸ μισθὸ μὲν τοῦ πρώτου μηνῆς. Κατόπιν ὁμοῦ ὁ διαχειριστὴς τῆς ἑταιρίας ἔκανε στάσι πληρωμῶν ! Ἐπεριμένα νὰ πληρωθῶ, ἀλλὰ ὁ διαχειριστὴς δὲν ἔνοουσε νὰ πληρωθῶ. Ἐτοὶ ἡ πελοπορία μου μεταξὺ Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἔγιναν πῶ συχνές. Ἐνῶ ὁμοῦ ἦμουν ἀπελιπομένος ὅτι δὲν θὰ ἰδῶ πλέον τὴν ὄψιν τῆς σφάντζικας, μὲ βύβαλαν μιὰ ἡμέρα στὴν τσέπη ἕνα σακκουλάκι. Ἐτρεξε ἀμέσως στὴν Ἀθήνα χαρομένος γι' ἄνευγαίω στὴ μητέρα μου τὸ εὐαγρίον γονοῦν.

— Μητέρα, τῆς εἶπα, ἔχουμε λεφτὰ ! Ὅσα πᾶ με σήμερον στὸ θέατρο !
— Πραγματικὰ ἐπῆγαμε στὸ θέατρο, ὅλλὰ στὸ ταμεῖο ἐδοκίμασα μιὰ μεγάλῃ ἐκπληξῆ. Ἡ τμὴ τοῦ εἰσητηρίου ἦταν τότε 3,50 κα' ἐλογάρισα ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσω 7 σφάντζικες καὶ νὰ πάρω καὶ ῥεστα. Ὁ Ταμίας ὁμοῦ πόλις ἐπῆρε τὶς 7 σφάντζικες μὲ εἶπε :

τὴν ὥρα ποὺ τὸ ἔτρωγα, ὅλο ἔκλαιγε καὶ φώναζε ὅπως τὸρᾶ!

ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΜΙΚΡΟΥΛΑ

Ἔλα, Μικρούλα, καὶ σ' ἀγὼ
ἄς πᾶμε εἰκοτὸν τὸ βουνὸ
νὰ χτίσουμε καλὸ βῆ.
Τὸ βῆλεπες; Σύννεφα πολλὰ
σὰ γερογίγας κοβᾶλὰ
στὴ γᾶχην του καὶ σᾶββει.
Ἐκεῖ τὰ χιονίνα του ὁ χιονιάς
μέσ' στὴν καρδιά τῆς σκοτεινῆς
διπλόχρωστα σωριᾶς!

καὶ σὰν καλέβουν τὰ στοιχιά,
πύγμα γλῶσσα σὰν ὀχιά
ὁ κερατὸν τινάζει.
Ἐκεῖ εἶνε λύκος ποὺ πεινά,
καὶ λάμπει του στὰ σκοτεινὰ
τὸ λιμωμένο μάτι...
Ὡ πᾶμε ναί! Σάν ἀλυχτᾶ,
θὰ μ' ἀγκαλιᾶξῃ; πῶ σφιχτὰ
στοῦ πόθου τὸ κρεββάτι.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΛΛΗΣ

Η ΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΓΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

Στὴν εἰκόνα αὐτὴ τὰ ἀναζητούμενα ζῶα τῆς Ἀσίης βρισκονται στὸ ἐξῆς σημεία : Μιὰ κόττα πάνω ἀπ' τὸ ἀριστερὸ φύλλο τῆς πόρτας. Ἐνα κουνεὶ πλάι στὸ ἴδιο φύλλο. Μιὰ κόττα ἀνάμεσα στοὺς κορμούς τῶν δέντρων, ἄνωθεν τῆς εἰσόδου. Κολητὰ στὴν κόττα αὐτὴ ἕνα γουρουνί. Πάνω ἀπ' τὸ δεξιὸ φύλλο τῆς πόρτας μαζὺ-μαζὺ καὶ κολητὰ δύο γουρουνία, ἕνας σκυλὶ κα' ἄλλο ἐναγυροῦσιν λίγο δεξιότερα. Στὴ βᾶσι τοῦ δεξιοῦ φύλλου μιὰ πάικα κα' ἕνα σκυλὶ καὶ στὴν ἐπάνω δεξιάγωνίαν τῆς εἰκόνης ἕνα γουρουνάκι καὶ δύο σκυλιὰ.

Τὰ βλέπετε τώρα;
Αἱ λύσεις τῶν ἄλλων ἀσκήσεων τοῦ ἰδίου φύλλου εἰς τὸ προσεχές.

— Δὲν φτάνουν παιδι μου !

Καὶ μὲ ἐξήγησε τὸν λόγῳ.
Τότε κατάλαβα γιὰτὶ καθυστέρησαν νὰ μὲ πληρώσουν. Ἐπεριμέναν νὰ πῶσῃ ἡ σφάντζικα γιὰ νὰ μὲ δώσουν τὸ μισθὸ μου !

Ἐτοὶ ὁ ἀκαδημαϊκὸς Καμπούρογλου ἐκέρδισε τὰ πρῶτα του χρήματα, τὶς πρώτες σφάντζικες καὶ αὐτὲς ὑποτιμημένες.

Καὶ ὁ ἔθνικὸς μᾶς ποιητὴς κ. Κωστῆς Παλαμᾶς ὡς δημοσιογράφος ἐκέρδισε τὰ πρῶτα του χρήματα.

— Ὅσα ἐπεριμένα κανεῖς, μᾶς εἶπε, νὰ εἶχα κερδίσει ἀπὸ τὴ λογοτεχνία τὰ πρῶτα χρήματα. Ἐν τούτοις ὡς δημοσιογράφος ἐκέρδισα κα' ἐγὼ τὸ πρῶτο μου χαρτζηλίκι. Ἐδοῦλεμα ὁμοῦ ὡς ἐσωτερικὸς συντάκτης καὶ δὲν ἔκανα ποτὲ ρεπορτάζ, γιὰτὶ δὲν τὰ κατὰ φερνα. Γιὰ νὰ γράφω ἔφηνες καὶ διάφορα ἔπικαρα ἦμουν πολλὰ κατὰλληλος, ἔνω γιὰ νὰ ψαφῶμαι εἰδήσεις ἦμουν ἀπὸ τοὺς πλέον ἀκατάλληλους. Ὁ πρῶτος μισθὸς μου ἦταν 75 δραχμῆς.

***

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος κ. Παπανδρέου, ὅταν τοῦ ἐξηγήσαμε τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς μας, μὲ δυσκολίαν συγκράτησε...τὴν ὀργὴν του !

— Χρήματα, μᾶς λέγει, δὲν ἐνθυμούμαι νὰ ἀπέκτησα ποτέ, γιὰτὶ ποτέ μου δὲν εἶχα οὔτε πῶς κείται νὰ ἔχω. Πρὶν δικηγορῆσῃ ἦμουν...κατηγοροῦσμος καὶ πρὶν ἐκλεγῶ βουλευτὴς ἔγινα ὄπουρος, ἔτσι καὶ πρὶν κερδίωσ χρήματα...ἐπλήρωσα ! Πάντως ἀφοῦ ἐπιμένετε θὰ ἱκανοποιῶσ τὴν περιέργειάν σας. Τὰ πρῶτα λοιπὸν χρήματα τὰ ἐκέρδισα ὡς μαθητὴς τοῦ γυμνασίου Πατρῶν, ὅπου ἔλαβα τὸ χρηματικὸν βραβεῖον τῶν 100 δραχμῶν τοῦ Βεροῖου, ὡς ἀριστεύσας. Αὐτὰ ἦσαν τὰ πρῶτα χρήματα, ποὺ ἐκέρδισα. Κατόπιν ὡς φοιτητὴς στὰς Ἀθήνας ἐξώδεκα γιὰ νὰ κερδίωσ ἀργότερον χρήματα. Ὅταν τέλος μετέβην δι' εὐρυτέρας σπουδὰς στὴν Γερμανία, ἔστειλα ἀπὸ τὸ Βερολίνο ἀναποκρίσεις στὴν «Νέα Ἑλλάδα» καὶ ἐκέρδιζα ἀκριτὰ.

***

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἀγροτικοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος κ. Ἄλ. Μυλωνᾶς ἐκέρδισε τὰ πρῶτα χρήματα... ὡς συλλέκτης γραμματόσημων.

— Ὡς μαθητὴς, μᾶς εἶπε, εἶχα μανίαν νὰ συλλέγω γραμματόσημα. Εἶχα δλων τῶν χωρῶν γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα καὶ ἀντήλασσα. Ὅταν εἶχα διπλὴ σειρὰ πολυῶσα τὴν μία καὶ ἑκατοῦσα τὴν ἄλλη. Ἐτοὶ ἐκέρδισα τὰ πρῶτα χρήματα, τὰ ὁποῖα βεβαίως δὲν προήλθαν ἀπὸ πραγματικὴν ἐργασίαν. Γι' αὐτὸ καὶ θεωρῶ ὅτι τὰ πρῶτα χρήματα τὰ ἐκέρδισα ἀργότερα. Εἶχα πᾶσι τὸ δῶλωμα τοῦ δικηγόρου, χωρὶς νὰ ἔχω καὶ τὴν ἄδεια καὶ ἡκούσθημν εἰς τὸ δικηγορῶν γραφεῖον τοῦ τότε καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 1. Ἀραβαντινοῦ, πατρὸς τοῦ Παναγιώτου Ἀραβαντινοῦ. Ὁ ἀείμνητος καθηγητὴς ἐκτίμησας τὸν ζῆλον μου μὲ ἔδωκε τὸ πρῶτο μισθὸ, 100 δραχμῶν. Καὶ ἡ χαρὰ μου—ὅπως ἀντικαμβίν.σθε—ἦταν ἀνέκφραστη.

Ἀπὸ τὸ Δημόσιον ὁ κ. Μυλωνᾶς ἐπῆρε τὰ πρῶτα χρήματα στὰ 1912. Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του δηλαδὴ ἀπὸ τῆς Γερμανίας, ὅπου πηροκολούθησε ἐπὶ τρία χρόνια εὐρυτέρας σπουδὰς, διωρίσθη γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργεῖου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Κατόπιν, μετὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ Ὑπουργεῖου Γεωργίας, ἀνέλαβε τὴν γενικὴν του γραμματεῖαν. Παρέμεινε μέχρι τοῦ 1920, ὅποτε παρητήθη, κατόπιν ὕποδειξος τοῦ κ. Βενιζέλου διὰ νὰ πολιτευθῇ. Ἐξετέθη κατὰ πρῶτον στὰς Ἀθήνας στὰ 1921 καὶ ἀπέλυσε, ὅπως ὁ πλείστοι βενιζελικοὶ ὑποψήφιοι. Πρῶτὴν φορὰν βουλευτὴς ἐξελέθη στὰ 1923, ὅποτε καὶ ἐπῆρε τὰ πρῶτα χρήματα, ἀπὸ τὸ προϋπολογισμὸ τῆς Βουλῆς !...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Νεῖς ἀπαντήσεις.

Ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς